

РЕШЕНИЕ

№ 12952

гр. София, 14.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 02.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **2024** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 84, ал. 3 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Производството е образувано по жалба на А. Р., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на А., [дата на раждане] в провинция „К.“, А., с адрес: [населено място], [улица], Отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“, РПЦ – С. на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, срещу Решение № 1306 от 03.02.2025 г. на Председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България /ДАБ при МС на РБ/, с което на чужденеца е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението, с което на жалбоподателя е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административно-производствените правила, нарушение на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Твърди се, че в административното производство е игнорирана ситуацията в А. и не са обсъдени посочените от чужденеца обстоятелства и причините, поради които не желае да се завърне в страната по произход. Посочено е, че общоизвестен факт е, че ситуацията в Ислямска република А. е изключително нестабилна и са налице обстоятелства, свързани с постоянното утежняване на ситуацията там. Искане се от съда да отмени оспореното решение като незаконосъобразно, с което му е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адвокат Б., САК, който поддържа жалбата. Не сочи нови доказателства. В заключение моли съда да уважи депозираната жалба и да отмени оспореното решение, с което е отказано предоставяне статут на бежанец и

хуманитарен статут, като незаконосъобразно.

Ответникът – Председател на Държавната агенция за бежанците при МС, в съдебно заседание се представлява от юрисконсулт Г., която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна, а решението да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Представя два броя справки за актуалната ситуация в А. към дата 06.02.2025 г.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена се представлява от прокурор П., която излага становище за неоснователност и недоказаност на депозираната жалба и моли съда да потвърди Решение № 1306 от 03.02.2025 г. на Председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България като правилно и законосъобразно.

Административен съд София - град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба вх. № ВР-13-4586/05.10.2023 г. на РПЦ – [населено място], Отдел ПМЗ - „кв. Военна рампа“ до ДАБ-МС, подадена от жалбоподателя А. Р., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на А., [дата на раждане] в провинция „К.“, А., етническа принадлежност – таджик, по вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение – неженен. С подадената молба той е поискал международна закрила от българските власти. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като същият не е представил документи, удостоверяващи неговата самоличност. Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на езика „дари“, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR105C2310050008. С писмо Рег. № М-20677/30.12.2024г., съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС е ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на лицето А. Р., в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

От административната преписка се установява следното:

След подаване на молбата за предоставяне на международна закрила, чужденецът е регистриран и настанен на същата дата 05.10.2023 г. в териториално поделение на ДАБ при МС. Чужденецът е напуснал самоволно общежитието на Отдел ПМЗ - „кв. Военна рампа“, [улица] на 18.10.2023 г. и е в неизвестност, което е удостоверено с Докладна записка вх. № ВР-573/18.10.2023 г. /л.50-56/. В тази връзка и въз основа на направено Предложение рег. № УП-15197/17.11.2023 г. е издадено Решение № 20466/10.12.2023 г. на Заместник – председател на ДАБ при МС на РБ, с което е прекратено производството по предоставяне на международна закрила на А. Р.. За компетентността на Заместник – председател на ДАБ при МС на РБ е представена Заповед № ЦУ-РД05-272/12.06.2023 г. на Председател на ДАБ при МС на РБ. /л.47-49/

Впоследствие след връщането на чужденеца от територията на Германия по реда на Регламент № 604/2013 г. на Европейския парламент и съвета, същият с Решение за настаняване № 191/08.11.2024 г. е настанен в ПМЗ - „кв. Военна рампа“ /л.40-41/. С Молба рег. № УП15197/08.11.2024 г. от страна на чужденеца е поискано възобновяване на производството по предоставяне на международна закрила по подадената от него молба пред българските власти /л.39/.

С жалбоподателя е проведено интервю, обективизирано в Протокол от проведено интервю с рег. №

508882/13.11.2024 г. От протокола се установява, че А. Р. заедно с цялото си семейство е напуснал страната си по произход, легално, всички са притежавали паспорти и издадени туристически визи – юли или август 2021 г. Първоначално се насочили към И., отивайки с автобус в [населено място]. Молителят е посочил, че семейството му още е в [населено място]. Чужденецът остава на територията на И. между пет или шест месеца, след което нелегално заминава за Турция, установявайки се в [населено място], където е живял до м. септември 2023 г. нелегално, но работейки в различни предприятия. Заявено е от негова страна, че не е подавал молба за предоставяне на закрила от турските власти, тъй като нямал документи. Впоследствие нелегално от Турция се отправя към Европа, през Република България, като на границата е задържан, криел се е над резервната гума на един камион, и непосредствено след сканирането е разобличен и заловен от българските власти, съответно върнат и затворен в лагер за шест месеца. След като бил освободен, за втори път напуска нелегално територията на Република България – молителят е тръгнал с група от 40-45 души, с камион, преминал през границата, като шест часа след това в посока С. е задържан от българските власти. Чуждият гражданин заявява, че неговата крайна цел е била да стигне в Германия. Пояснява, че когато е задържан от българските власти се е представил с прякора си А. Р., а истинското му име е У., както и че има оригинална лична карта, която ще предостави на българските власти. Пояснил е, че е притежавал и паспорт, който унищожил след като пристигнал в Турция, както и че това е първото му напускане на държавата му по произход А..

Допълва, че от негова страна са подадени молби за предоставяне на международна закрила както в Република България, така и в Германия. От Германия бил върнат обратно в Република България. За себе си споделя, че има придобито висше образование в [населено място], специалност „Фармация“, притежава диплома. Работил е като автомонтьор. От 2018 г. до 2021 г. е работил като хигиенист към Министерство на вътрешните работи, тъй като семейството му било финансово зле. Непосредствено след падане на А. под властта на талибаните, той заедно със семейството си заминават в И.. Пояснил е, че към настоящия момент неговото семейство все още живее на територията на И., но нелегално предвид изтичане на визите. От страна на молителя е посочено още, че няма роднини на територията на ЕС, и не е женен. За причината за напускане на страната му по произход е заявил, че майка му е била полицаи, с чин полковник, работила в дамски сектор на полицията. Неговият баща е работил в министерство на отбраната и е служил. Акцентира, че в този период талибаните след идването им на власт, са хващали млади момчета, които изпращали да се бият в съпротивителен фронт в провинция П.. Молителят се страхувал, че и той може да бъде принуден и изпратен да се бие в тази провинция. От негова страна е заявено, че не членувал в политическа партия, нито в политическа организация, не е осъждан и съден в държавата си по произход. Чужденецът не е имал проблеми заради етническата си и религиозна принадлежност в държавата си по произход. Лично срещу него не са отправяни заплахи, нито е имал лични проблеми, не е бил подложен на насилие. В заключение от негова страна е заявено, че желае да получи закрила, респективно да му бъде предоставена възможност да работи, за да има спокоен начин на живот.

В хода на административното производство е приета и обсъдена в решението на председателя на ДАБ при МС, справка вх. № МД-02-40/04.11.2024 г. относно актуалната обстановка в А. /л.16-28/. Въз основа на фактите и доказателствата, и при съобразяване на приложимите материалноправни разпоредби на ЗУБ е постановено обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, поради липса на материалноправни основания. Решаващият орган е приел, че мотивите, обуславящи желанието на кандидата да получи статут не попадат в предметния обхват на ЗУБ. Решаващият орган е приел,

че общата обстановка в А. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл. 8, ал. 1 на ЗУБ. Според административния орган, жалбоподателят не е направил обосновани твърдения за осъществено спрямо него или семейството му преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително и международни организации, като същите не могат да предоставят закрила срещу преследване. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо заявителя няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. Административният орган е приел, че с поведението си жалбоподателят е показал пълна незаинтересованост по отношение на молбата му за закрила - същият дори не е изчакал края на производството по предоставяне на закрила, напуснал е самоволно общежитието, в което е бил настанен, и се е отправил към Германия, от където впоследствие е върнат на територията на Република България. В хода на административното производство, административният орган не е установил факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. От анализа на фактическите обстоятелства, както и от изявленията на чужденеца по време на проведеното интервю е направен извод, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за „мигрант“.

Решаващият орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като жалбоподателят не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо него не е налице заплахата, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Приел е, че посочените лични мотиви на жалбоподателя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

В обжалваното решение е обсъдена подробно приложената справка за актуалната обстановка в А., както и е съобразено тълкувателно решение на съда на европейските общности по дело № C-465/2007 г.

По делото са представени и приети като писмени доказателства, както следва:

Представени от ответника: Справка с вх. № МД-02-87/06.02.2025 г. относно А. и Справка относно А. относно отношението на официалните власти /л.99-110/.

При така установеното от фактическа страна, съдът стигна до следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата: Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателя на агенцията. При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република

България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материално-правно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. В разглеждания случай, от изявленията на жалбоподателя е видно, че същият не е бил лично преследван в родината си поради своята етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или партия, или поради политическо убеждение. По време на проведеното интервю, чужденецът излага твърдения, от които може да бъде направен извод, че той е „икономически мигрант“, а не бежанец, че действителната причина за напускането на страната му по произход е по-добър стандарт за живот. Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, включително данните от проведеното интервю, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателя е мигрант (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. От анализа на фактическите обстоятелства по делото, както и от изявленията, респективно действията на жалбоподателя в хода на административното производство, противоречивата му бежанска история, правилно административният орган е приел, че действителният мотив на жалбоподателя за напускане на страната му по произход е свързан единствено с това да се установи в държава с по-висок стандарт на живот и по конкретно държава в 3. Европа, в случая Германия. Поради това, законосъобразно е прието от административния орган, че спрямо А. Р. не са налице предпоставките, предвидени в чл. 8 от ЗУБ относно предоставяне на статут на бежанец в Република България.

Съдът счита, че не са налице предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съгласно чл. 9 от ЗУБ, такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В процесния случай не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма. При разглеждането на този въпрос, Съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за "посегателство" в чл. 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя“, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“, какъвто в случая не се установи.

Съгласно посоченото решение на СЕС, чл. 15, буква в) от Директивата във вр. с чл. 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо

ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В случая не съществуват такива сериозни и потвърдени основания. Следователно това не доказва по безспорен начин наличието на предпоставките по чл. 9 от ЗУБ.

В нормата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато Съдът се произнася по случая. В тази връзка, Съдът изиска актуална справка за ситуацията в А., която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход.

Според данните от тази справка е видно че, талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в А., което създава период на липса на въоръжен конфликт, но също така и продължително ограничаване на основните права и свободи на афганистанците, особено на жените и момичетата. През м. май 2023 г. талибаните обявяват, че М. А. К. е заменил А. като действащ министър – председател. Лидерът на талибаните Х. А. продължава да увеличава влиянието си върху управленските решения на национално и поднационално ниво. От негова страна са наредени нови назначения и раз мествания на висши фактически служители. Т. режим в А. поддържа вътрешна стабилност, макар и с помощта на репресивни мерки, и управлява икономиката, макар и на ниско равновесно ниво. Талибаните са свършили по-добра работа от очакваното в управлението на афганистанската икономика въпреки някои погрешни стъпки. Макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното, установено от стабилния обменен курс, ниската инфлация, ефективното събиране на приходи и нарастващия износ. От страна на талибаните са наследени функциониращи правителствени институции за макроикономическо управление, а именно Министерство на финансите и централната банка. По всички признаци мащабът на корупцията е намален, особено в митниците, където са налице репресии срещу контрабандата и подкупите, както и премахване на отделните търговски такси, наложени преди талибанския бунт. По-общо казано, спирането на повече помощи след м. Август 2021 г. е премахнало големи суми пари, които са били уязвими за корупция. В А. има някои признаци на умерено икономическо съживяване, най-вече 36 – процентното увеличение на вноса през първите пет месеца на 2023 г., което предполага, че може да има известно възстановяване на търсенето в икономиката. Настоящото макроикономическо равновесие на ниско ниво е застрашено от два фактора: Намаляващата хуманитарна помощ, която през 2023 г. се очаква да намалее с поне 1 милиард долара от миналогодишното ниво от 3 милиарда долара и успешната забрана на талибаните за отглеждане на опиумен мак, водещо до нещо като 80-процентно намаление на площите, засети с мак, което лишава афганистанските селяни от 1 милиард долара доходи годишно, независимо, че търговията с опиум продължава. След превземането на властта от талибаните през 2021 г. нивата на въоръжено насилие и цивилни щети значително спаднаха в сравнение с предишни години на конфликта. Политическото насилие продължава, но в по-ниска степен в сравнение с предходните години.

Установява се, че най-голямата етническа група в А. са пащуните /приблизително 40 % от населението/, следвана от таджиките /приблизително 30 %/, хазарите /приблизително 10 %/ и узбеките /около 9 %/. Таджиките са втората по големина етническа група в А., живеещи предимно в северната и североизточната част на страната. Повечето таджики са сунитски мюсюлмани, говорещи „Дари“, но едно малцинство изповядва шиитски ислям и конкретно вярата в Дванадесетте шиити. Откакто талибаните поемат властта в А., те не са въвели никакви официални дискриминационни политики спрямо етнически или религиозни групи, но маргинализацията на малцинствата в процесите на вземане на решения се увеличава поради намаленото им представителство на обществени позиции. Експерти по А. отбелязват, че на теория талибанското ръководство като цяло уважава малцинствата, но на практика талибанските редови членове често не го правят.

При преценка относно ситуацията в страната на произход на оспорващия (А.), е видно, че в страната има конфликт, но същият не може да се причисли като въоръжен конфликт и безогледно насилие, напротив дори в държавата се наблюдава икономически напредък. При установените от фактическа страна обстоятелства, свързани с бежанската история на лицето и ситуацията в А. към настоящия момент, съдът намира, че е правилен изводът на ответника, че липсват основания за предоставяне на хуманитарен статут. Решението на административния орган е правилно и в тази част. Цялата информация, която се съдържа в делото относно ситуацията в А., изложената бежанска история, протокола от проведеното интервю и писмените доказателства, събрани в хода на административното производство, както и противоречивото поведение на жалбоподателя, не дават основание да се приеме, че представлява тежка или лична заплаха за живота и здравето му. Не са установени намеси в личната сфера на лицето, вследствие на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт, което да даде основание за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

С оглед на тези констатации, жалбата се прецени от съда като неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I-во отделение, 43-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Р., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на А., [дата на раждане] в провинция „К.“, А., с адрес: [населено място], [улица], Отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“, РПЦ – С. на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, срещу Решение № 1306 от 03.02.2025 г. на Председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България, с което на чужденеца е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: